

Haber-Yorum

Özbekistan'da Binlerce Kişi Hala Dini İnancı Nedeniyle Cezaevinde Yatmaktadır!

Haber:

13 Ekim'de ABD Uluslararası Din Özgürlüğü Komisyonu, Özbekistan hakkındaki son raporunu şu başlık altında yayınladı: "Özbekistan'ın Dini ve Siyasi Mahkumları: Baskıcı Uygulamalara Son Verin." Rapora göre 2000'den fazla kişi dini inançları nedeniyle hüküm giymiştir.

Yorum:

Rapor, Özbekistan'ın tüm eski Sovyet cumhuriyetlerinin toplamından çok daha fazla dini inanca sahip bir ülke olduğuna ve bunun dünyadaki en yüksek oranlardan biri olduğuna dikkat çekmiştir.

Rapor şöyle diyor: "Kerimov döneminde hapis cezasına çarptırılanların yarısı veya daha fazlası serbest bırakılmış veya onlardan bir kısmı affedilmiş olsa da, ülkedeki cezaevlerinde hala inançları nedeniyle 20 yılı aşkın süredir cezasını çeken mahkumlar bulunmaktadır. Bu da onların, dünyanın en uzun hapis cezasını çeken dini mahkumlar olduğunu göstermektedir."

Raporun yazarı ABD Kongresi'nin Orta Asya İnsan Hakları Komiseri Steve Swerdlow'a göre, 81 dini mahkûmun kimlikleri doğrulanmış olup bunların çoğu işkenceye ve aşağılayıcı cezalara maruz kalmıştır. Ayrıca Swerdlow, Özbek rejiminin inançlarından dolayı hüküm giyenlerin çoğunu, "ülkedeki anayasal düzeni ortadan kaldırmaya çalışmak", "yasaklanmış yayınların bulundurulması ve dağıtılması" ve "yasak olan gruplara üyelik" gibi özellikle ciddi suçlar işlemekle suçladığı hakikatine dikkat çekmiştir. Bundan daha da önemlisi raporun yazarlarına göre, yetkililerin dini saiklerle kimliği tespit edilen 81 mahkûma bu tür suçlamalarda bulunmaya yönelik hiçbir kanıtları da yoktur.

ABD Kongresi temsilcisine göre, "her yıl onlarca Hizb-ut Tahrir üyesi şüpheli olarak tutuklanmaktadır. Kerimov döneminde olduğu gibi yetkililer, Hizb-ut Tahrir ve diğer yasaklı gruplardan olan şüphelileri, şiddet eylemlerine veya şiddet girişimlerine karıştıklarına dair kanıtlardan ziyade tutukluların fikirlerine dayanarak tutuklamaya devam etmektedirler."

Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, iktidara geldikten sonra dini alanda da dahil olmak üzere geniş kapsamlı siyasi reformlar ilan etmesine rağmen, İslam'a karşı mücadelenin belirgin bir halde kalmaya devam etmesi ve bazı yönlerde de Kerimov'un zamanına geri dönmesi dikkat çekicidir. Nitekim İnsan hakları aktivistleri, yeni cumhurbaşkanı tarafından açıklanan reformların geçiş döneminde popülist bir adımdan başka bir şey olmadığı konusunda hemfikirler ama şu anda iktidardaki konumunu pekiştiren Mirziyoyev, kamuoyu ile daha az ilgilenmektedir. Dolayısıyla bugün ülkeyi yaygın zulme geri döndürmekten alıkoyacak tek şeyin uluslararası kamuoyu olduğu açıktır. Ancak o, basitçe Kerimov gibi bir zorba olarak tanımlanmak istememekte, sadece dünyada barışçıl olmak ve iyi bir imaja sahip olmak istemektedir. Oysa bunu, 10 Ocak 2019'da bir telefon görüşmesinde güvenlik güçlerinin işkence uygulamasını eleştirerek bizzat kendisi ifade etmiş ve o sırada şunları söylemişti: "Coplu ve gaz maskeli bu oyunlar, Özbekistan'da gerekli değildir ve bunlar geçmişte kalan şeylerdir. Şimdi tüm dünya bize bakıyor. Her gün internette Özbekistan hakkında en az 700-800 makale yayınlanmakta ve bunu binlerce kişi görmektedir. Hatta Etiyopya bile Özbekistan hakkında yazmaktadır. Attığımız her adım küresel toplum tarafından kontrol edilmektedir. Peki bu sırada ülkemizde neler oluyor?"

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Muhammed Mansur**